

Politik

Justeringer af adgangskrav og krav til indhold på de gymnasiale uddannelser

Baggrund

I SVM-regeringsgrundlaget fra december 2022, beskrives følgende omkring optaget på de gymnasiale uddannelser.

”Regeringen vil se på de økonomiske styringsmodeller, der er på de forskellige ungdomsuddannelser med henblik på at skabe mere lige vilkår mellem f.eks. de almene gymnasier og erhvervsskolerne. Desuden vil regeringen se på mulighederne for at skærpe adgangen til de gymnasiale uddannelser.”

Regeringen vil afvente en række yderligere analyser for at eventuelle justeringer kan ske på et helt oplyst grundlag.

Udover meldingen i regeringsgrundlaget så er Reformkommissionen kommet med en udmelding, hvor de lægger op til, at det faglige niveau i gymnasiet skal løftes, som en følge af en omlægning af uddannelseslandskabet, herunder etableringen af en hpx. Konkret foreslår de at stramme op på dispensationsmulighederne til trods for elevernes manglende faglige eller modenhedsmæssige forudsætninger. Der kan indføres et ekstra obligatorisk fag på A-niveau på de treårige gymnasiale uddannelser, som vil markere, at der stilles høje teoretiske og boglige krav på de treårige gymnasiale uddannelser. Et højere niveau kan på stx evt. rettes mod specifikke fag fx sprogfag eller naturvidenskabelige fag fx matematik. De lægger endvidere op til, at der bør være en sanering/gennemsyn af de nuværende studieretninger.

Forslag til justeringer af adgangskrav til de gymnasiale uddannelser og øget krav til det faglige niveau

Med udgangspunkt i regeringens ønske om at skærpe adgangen til de gymnasiale uddannelser og Reformkommissionens forslag til at øge de faglige krav, foreslår Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier – Lederne (DEG-L) følgende:

- På de treårige gymnasiale uddannelser fastsættes der et karakterkrav på 5 (som i dag) men uden undtagelser og dispensationsmuligheder.
- Der fastsættes et karakterkrav på hf på 4 (som i dag) men uden undtagelser og dispensationsmuligheder. Allerede nu fjernes adgangen til hf fra 9. klasse – og på den længere bane fjernes muligheden for at påbegynde hf direkte efter grundskolen, jf. nedenfor.
- Der indføres et ekstra obligatorisk fag på A-niveau på de treårige gymnasiale uddannelser. På hhx kan det betyde, at eleverne fx skal have Mat A; et ekstra fremmedsprog på A-niveau eller at et obligatorisk A-niveau fag kan være inden for nogle af de øvrige fag på uddannelsen fx informatik,

afsætning, erhvervsjura, innovation, finansiering eller psykologi mv. På htx kan det fx være programmering, design eller samfundsfag. I udmøntningen skal der tages højde for, at htx-eleverne allerede har ekstra 300 timer – og der skal tages stilling til, hvordan antallet af timer eller antallet af fx valgfag kan reduceres, hvis der indføres krav om et ekstra fag på A-niveau. De konkrete forslag udarbejdes sammen med de relevante lederforeninger, så der sikres sammenhæng på tværs af de treårige gymnasiale uddannelser. DEG-L vil samtidig arbejde for at flere af studieretningsfagene mv. især inden for hhx i højere grad end i dag bliver brugt som adgangsgivende til langt flere videregående uddannelser.

- Der skal med inddragelse af bl.a. DEG-L ske en sanering eller justering af de nuværende studieretninger fx på stx (Engelsk A/Samfundsfag A) og på hhx (Afsætning A/Innovation B).

Elever, der ikke består de obligatoriske grundforløbsprøver, skal ikke fortsætte i gymnasiet men vejledes til anden ungdomsuddannelse. DEG-L lægger i de konkrete forslag vægt på, at alle unge fortsat har mulighed for at blive optaget på en ungdomsuddannelse og er opmærksomme på, at flere unge afskæres fra at blive optaget på bestemte uddannelser. Det er også tilfældet i dag. DEG-L lægger vægt på, at forslagene i højere grad skal sikre en sammenhæng mellem intentioner, krav og indhold i de enkelte uddannelser og de forudsætninger elever kommer med fra grundskolen. DEG-L er også opmærksomme på, at det især er unge drenge i bl.a. tyndtbefolkede områder, som fremadrettet skal vælge en anden uddannelse end tilfældet er i dag.

De foreslåede justeringer indebærer, at der behov for at justere på alternative tilbud i ungdomsuddannelsessystemet, da ikke alle forventes at ville påbegynde en erhvervsuddannelse.

Derfor foreslår DEG-L:

- at en ændring af optagelseskrav og indholdet i de gymnasiale uddannelser følges op af en omlægning af ungdomsuddannelserne, som tager udgangspunkt i Reformkommissionens oplæg om etablering af en hpx; at adgangen til hf fjernes for elever, der søger direkte fra grundskolen og at den tekniske og merkantile eux justeres og tilpasses, så den kan passes ind i en ny hpx.
- at der sikres flere veje og muligheder for videreuddannelser, uanset hvilke ungdomsuddannelser eleverne optages på.